

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 1To/39/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5912010357
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 09. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavol Polka
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2013:5912010357.5

Rozhodnutie

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Polku a sudcov JUDr. Adriany Gallovej a JUDr. Martina Bargela, na verejnom zasadnutí konanom 17. septembra 2013 prejednal odvolania prokurátora a obžalovaného O. A. proti rozsudku Okresného súdu Ružomberok, sp.zn. 1T/74/2012 z 9.1.2013 a takto

r o z h o d n u t i e :

Podľa § 321 ods. 1 písm. d), e), ods. 3 Tr. por. **z r u š u j e** rozsudok Okresného súdu Ružomberok, sp.zn. 1T/74/2012 z 9.1.2013 v časti - vo výroku o treste.

Na základe § 322 ods. 3 Tr. por.
obžalovaného O. A., nar. XX.X.XXXX v O., trvale bytom
O., G. č. XXXX/XX,

o d s u d z u j e :

Podľa § 213 ods. 3 Tr. zák., § 41 ods. 1 Tr. zák., § 41 ods. 2 Tr. zák., v znení účinnom od 21.12.2012, § 37 písm. h) Tr. zák., § 38 ods. 4 Tr. zák. na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 8 (osem) rokov.
Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. obžalovanému ukladá trest zákazu činnosti vykonávať realitnú činnosť - sprostredkovanie predaja, kúpy a prenájmu nehnuteľností na 3 (tri) roky.

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie obžalovaného O. A. **z a m i e t a**, pretože nie je dôvodné.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Ružomberok, sp.zn. 1T/74/2012 z 9.1.2013 bol obžalovaný O. A. uznaný za vinného zo zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a) Tr. zák. v jednočinnom súbehu s prečinom falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1 Tr. zák. (v bode 1), z pokračovacieho zločinu sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 3 Tr. zák. (v bodoch 2 až 4) a prečinu sprenevery podľa § 213 ods.1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. (v bode 5) rozsudku, na skutkovom základe, že:

1/ ako majiteľ realitnej spoločnosti RUŽA REALITY so sídlom v Ružomberku, ul. Papiernická 1789/17, dňa 27.6.2011 v presne nezistenom čase v prevádzke uvedenej realitnej spoločnosti v Ružomberku, ul. G. X, predložil poškodenému E. C., nar. XX.X.XXXX, bytom B. XXX, okres O., na podpis kúpnu zmluvu, ktorej predmetom bola kúpa parciel registra „C“ evidovaných na katastrálnej mape pod parcelným číslom 57/1, 59 a 60 o výmere celkom 1827 m², vedených Správou katastra Ružomberok na LV č. XXX pre obec B. P., katastrálne územie C., predávajúci MUDr. I. X., nar. XX.X.XXXX a E. X., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom O., L. E. XXXX/X, kupujúci E. C., za kúpnu cenu 36 540,- Eur, pričom na uvedenej kúpnej

zmluve boli falšované podpisy predávajúcich a falšované Osvedčenie o pravosti podpisu notárskeho úradu JUDr. Márie Macháčkovej, ktoré sfalšoval O. A. doposiaľ presne nezisteným spôsobom, v úmysle predložiť ich E. C. ako pravé, čím takto uviedol poškodeného E. C. do omylu, za účelom uvedenej kúpy vylákal od neho dňa 20.6.2011 a dňa 27.6.2011 finančné prostriedky a spôsobil mu tak škodu vo výške 36 540,- Eur,

2/ ako osoba konajúca pod obchodným menom O. A. - RUŽA REALITY so sídlom v Ružomberku, ul. Papiernická 1789/17, IČO: 44069502, dňa 12.5.2011 v Ružomberku uzatvoril s C. G., nar. XX.X.XXXX, bytom B. XX, Rezervačnú zmluvu na nehnuteľnosť, pričom sa jednalo o dvojizbový byt na adrese G. XXXX/XX, O., o ktorého kúpu mala C. G. záujem, pričom dňa 12.5.2011 zverila O. A. sumu 5 000,- Eur v hotovosti s tým, aby ju O. A. dal predávajúcemu S. J., nar. XX.X.XXXX, bytom O., L.. A. Y. XXXX/XX, kedy O. A. z tejto sumy dal S. J. len sumu 1 800,- Eur a zostatok tejto sumy C. G. do dnešného dňa nevrátil, ale si ju prisvojil a použil pre vlastné účely a dňa 3.8.2011 C. G. zverila O. A. sumu 13 000,- Eur v hotovosti, s tým, aby ju O. A. dal predávajúcemu S. J. počas jej pobytu na zahraničnej dovolenke v mesiaci august 2011, kedy z tejto sumy dal O. A. S. J. len sumu 3 000,- Eur a zostatok tejto sumy C. G. do dnešného dňa nevrátil, ale si ju prisvojil pre vlastné účely, čím jej spôsobil škodu vo výške 13 200,- Eur,

3/ ako osoba konajúca pod obchodným menom O. A. - RUŽA REALITY so sídlom v Ružomberku, ul. Papiernická 1789/17, IČO: 44069502, dňa 8.8.2011 v presne nezistenom čase v Ružomberku sprostredkoval uzatvorenie kúpnej zmluvy medzi predávajúcou X. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom O., G. XXX/XX a kupujúcou B. J., nar. XX.X.XXXX, bytom Y. XXXX/X, O., ktorú uvedeným zmluvným stranám predložil k podpisu, pričom predmetom kúpnej zmluvy bol predaj stavby rodinného domu so súpisným číslom XXX, postavenej na parcele registra „C“ evidovanej na katastrálnej mape pod parcelným číslom 326 ako zastavané plochy a nádvoria o výmere 265 m², parcela registra „C“ evidovaná na katastrálnej mape pod parcelným číslom 326 ako zastavané plochy a nádvoria o výmere 265 m², parcela registra „C“ evidovaná na katastrálnej mape pod parcelným číslom 327 ako záhrady o výmere 192 m², vedených Správou katastra Ružomberok na LV č. XXX pre obec a katastrálne územie O., cena predávaných nehnuteľností bola 64 000,- Eur, kedy kupujúca B. J. za účelom kúpy predmetných nehnuteľností časť kúpnej ceny vo výške 16 998,66 Eur zaplatila z hypotekárneho úveru UniCredit Bank Slovakia predávajúcej X. J. na účet č. XXXXXXXXXXX/XXXX vedený v D. D., a.s. a už dňa 30.5.2011 vyplatila B. J. do rúk O. A. ako sprostredkovateľa preddavok kúpnej ceny vo výške 5 000,- Eur, pričom zostávajúca časť kúpnej ceny vo výške 42 001,34 Eur poukázala na účet vedený v V. a.s., číslo účtu XXXXXXXXXXX/XXXX, s ktorým disponoval O. A., pričom predávajúcej X. J. mal byť preddavok vo výške 5 000,- Eur a zostávajúca časť kúpnej ceny vo výške 42 001,34 Eur v zmysle čl. VI. Kúpnej zmluvy vyplatený do 7 dní odo dňa doručenia právoplatného rozhodnutia Správy katastra Ružomberok, ktorý o povolení vkladu vlastníckeho práva na predmetné nehnuteľnosti v prospech B. J. rozhodol dňa 9.9.2011, pričom O. A. jemu zverené zostávajúce finančné prostriedky z predaja vo výške 47 001,34 Eur, predávajúcej X. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom O., G. XXX/XX, nevyplatil, tieto si prisvojil a použil na vlastné účely, čím jej spôsobil škodu vo výške 47 001,34 Eur,

4/ ako osoba konajúca pod obchodným menom O. A. - RUŽA REALITY so sídlom v Ružomberku, ul. Papiernická 1789/17, IČO: 44069502, dňa 8.7.2011 v presne nezistenom čase v Ružomberku sprostredkoval uzatvorenie kúpnej zmluvy medzi predávajúcimi G. S., nar. X.X.XXXX, bytom B. E. XXX, C. S., nar. XX.X.XXXX, bytom B. E., L. XXX/XX a kupujúcim C. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XXXX/XA, O., pričom predmetom kúpnej zmluvy bol predaj stavby rodinného domu so súpisným číslom XXX, postavenej na parcele registra „C“ evidovanej na katastrálnej mape pod parcelným číslom 191 ako zastavané plochy a nádvoria o výmere 714 m², parcela registra „C“ evidovaná na katastrálnej mape pod parcelným číslom 191 ako zastavané plochy a nádvoria o výmere 714 m², parcela registra „C“ evidovaná na katastrálnej mape pod parcelným číslom 192/1 ako záhrady o výmere 475 m², parcela registra „C“ evidovaná na katastrálnej mape pod parcelným číslom 192/2 ako záhrady o výmere 1 733 m² vedených Správou katastra Ružomberok na LV č. XXX pre obec a katastrálne územie B. E., cena predávaných nehnuteľností bola 53 000,- Eur, kedy kupujúci C. J. za účelom kúpy predmetných nehnuteľností časť kúpnej ceny vo výške 17 187,65 Eur zaplatil z hypotekárneho úveru spoločnosti Tatra banka a.s., ktorým uhradil úver predávajúcich č. XXXXXXXXXXX/XXXX vedený v D. D., a.s. a už dňa 20.5.2011 vyplatil C. J. do rúk O. A. ako sprostredkovateľa preddavok kúpnej ceny vo výške 5 000,- Eur, pričom zostávajúca časť kúpnej ceny vo výške 30 812,35 Eur bola poukázaná na účet vedený v V. a.s., číslo účtu XXXXXXXXXXX/XXXX, s ktorým disponoval O. A., pričom O. A. sa dohodol s predávajúcimi, že finančné prostriedky

vo výške 35 812,35 Eur použije do 30.9.2011 na kúpu bytu v O. pre manželov G. a C. S., čo však do dnešného dňa neurobil, kúpnu zmluvu na kúpu bytu v mene predávajúcich do dnešného dňa neuzatvoril, ani manželom S. jemu zverené zostávajúce finančné prostriedky z predaja ich nehnuteľnosti vo výške 35 812,35 Eur nevyplatil, tieto si prisvojil a použil na vlastné účely, čím im spôsobil škodu vo výške 35 812,35 Eur,

5/ ako osoba konajúca pod obchodným menom O. A. - RUŽA REALITY so sídlom v Ružomberku, ul. Papiernická 1789/17, IČO: 44 069 502, dňa 4.11.2011 v Ružomberku uzatvoril s I. E., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom B. O., O. č. XXX, Rezervačnú zmluvu na nehnuteľnosť, pričom sa jednalo o drevenicu v obci B. M. so súpisným číslom XXX, o ktorej kúpu mal I. E. spolu s manželkou K. E. záujem, pričom v zmysle Rezervačnej zmluvy boli 7.11.2011 z účtu K. E. č. XXXXXXXXXXXX/XXXX prevedené finančné prostriedky ako záloha na rezerváciu kúpy predmetnej nehnuteľnosti vo výške 4 725,-Eur, na účet č. XXXXXXXXXXXX/XXXX, ktorého disponentom je O. A., kedy záloha bola zložená do 7.1.2012, pričom do uvedeného dátumu O. A. nezrealizoval uzatvorenie kúpnej zmluvy, finančné prostriedky nevrátil, tieto si prisvojil a použil ich pre vlastné účely, čím spôsobil K. E. a I. E. škodu vo výške 4 725,- Eur.

Za tieto trestné činy bol obžalovaný odsúdený podľa § 213 ods. 3, § 41 ods. 2, § 38 ods. 2 Tr. zák. na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov a 6 mesiacov. Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. súd obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ástavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. súd obžalovanému uložil trest zákazu činnosti vykonávať živnostenské oprávnenie v zmysle Živnostenského zákona a podnikateľskú činnosť v zmysle Obchodného zákona vo výmere 3 roky.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. súd uložil obžalovanému povinnosť nahradiť škodu poškodeným: Viliamovi C. vo výške 36 540,- Eur, C. G. vo výške 12 700,- Eur, X. J. vo výške 46 001,34 Eur, C. S. vo výške 34 312,35 Eur, I. E. vo výške 4 725,- Eur.

Proti tomu rozsudku podali riadne a včas odvolania obžalovaný O. A. aj prokurátor.

Obžalovaný O. A. podal odvolanie proti výroku o vine, výroku o treste aj výroku o náhrade škody, a to priamo do zápisnice o hlavnom pojednávaní konanom na okresnom súde 9.1.2013. Odvolanie doposiaľ bližšie písomne neodôvodnil.

Prokurátor podal odvolanie proti výroku o treste odňatia slobody uloženom obžalovanému, a to v jeho neprospech. V písomných dôvodoch odvolania uviedol:

„Z výroku a aj odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že u obžalovaného súd nezistil žiadnu poľahčujúcu okolnosť v zmysle § 36 Trestného zákona a ani žiadnu priťažujúcu okolnosť v zmysle § 37 Trestného zákona. Obvinený O. A. je stíhaný za dva zločiny a dva prečiny spáchané tromi skutkami, čo u obvineného odôvodňuje použitie asperačnej zásady podľa § 41 ods. 2 Trestného zákona v znení citovaného nálezu Ústavného súdu SR. Z uvedeného je taktiež zrejmé, že obžalovaný spáchal viac trestných činov, na čo súd neprihliadal ako na priťažujúcu okolnosť pri ukladaní trestu v zmysle § 37 písm. h) Trestného zákona. Uvedená skutočnosť by mala za následok prevahu priťažujúcich okolností, čo by odôvodňovalo postup podľa § 38 ods. 4 Trestného zákona. Podľa § 38 ods. 7 Trestného zákona ustanovenia odsekov 4 až 6 sa nepoužijú, ak sa súčasne ukladá zvýšený úhrnný trest alebo súhrnný trest podľa § 41 ods. 2 alebo podľa § 42, ak by súčasné použitie týchto ustanovení bolo pre páchatel'a neprímerane prísne. Uvedené ustanovenie umožňuje aj súčasné použitie citovaných ustanovení, pričom necháva na úvahe súdu, či by ich súčasné použitie bolo alebo nebolo pre páchatel'a neprímerane prísne. Súd sa však uvedenou skutočnosťou vôbec nezaoberal, pričom v odôvodnení rozsudku len stručne uviedol, že nezistil žiadne priťažujúce okolnosti. Mám za to, že ak súd nechcel prihliadať na priťažujúce okolnosti vzhľadom na ustanovenie § 41 ods. 2 Trestného zákona, mala sa táto skutočnosť zohľadniť pri výroku o treste - za použitia § 41 ods. 2, § 38 ods. 7, § 37 písm. h) Trestného zákona. Prípadne mala byť táto skutočnosť vysvetlená aspoň v odôvodnení rozsudku v časti týkajúcej sa uloženého trestu. Navyše mám za to, že obžalovaný svojím konaním spôsobil celkovú škodu vo výške 137 278,69 Eur (v odôvodnení je uvedená celková škoda 134 978,69 Eur). Vzhľadom aj na výšku spôsobenej škody, ktorá len z dôvodu formálneho chápania konania obžalovaného ako viac trestných činov, nenapĺňa znak škody veľkého rozsahu, a tiež vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, považujem uložený trest za

neprimerane mierny. Trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou. S poukazom na uvedené mám za to, že obžalovanému by mal byť uložený trest aspoň v polovici zákonnej trestnej sadzby, resp. zvýšenej trestnej sadzby trestu odňatia slobody. S poukazom na všetky uvádzané skutočnosti navrhujem, aby odvolací súd s poukazom na ustanovenie § 321 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku zrušil rozsudok Okresného súdu Ružomberok z 9.1.2013, sp.zn. 1T/74/2012, a sám vo veci rozhodol podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku."

Primárne treba uviesť, že verejné zasadnutie o odvolaniach obžalovaného a prokurátora bolo na Krajskom súde v Žiline dňa 17.9.2013 vykonané v neprítomnosti obžalovaného O. A. a jeho zvoleného obhajcu JUDr. Jaroslava Kiapeša. Na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu obžalovaného zastupoval súdom určený náhradný obhajca Mgr. Martin Dikoš, ktorý bol oboznámený so spisovým materiálom (č.l. 369). Pokiaľ ide o neúčast samotného obžalovaného, v jeho prípade boli splnené zákonné podmienky predpokladané v ustanovení § 293 ods. 5 Tr. por. k vykonaniu verejného zasadnutia v jeho neprítomnosti. Treba tiež pripomenúť, že u neho nejde o prípad predpokladaný v ustanovení § 293 ods. 6 Tr. por. a obžalovaný v žiadosti o ospravedlnenie svojej neúčasti, ktorá bola odvolaciemu súdu doručená 17.9.2013 o 08.00 h., nepožiadaval o odročenie verejného zasadnutia. K neúčasti zvoleného obhajcu JUDr. Jaroslava Kiapeša na nariadenom verejnom zasadnutí krajský súd uvádza, že vzhľadom na dlhodobé zdravotné problémy, ktoré mu bránia zúčastňovať sa súdnych pojednávaní v prejednávanej veci, a keďže obžalovaný trvá na osobnej účasti obhajcu, bol obžalovanému O. A. opatrením Krajského súdu v Žiline, sp zn. 1To/39/2013 z 23.7.2013 ustanovený náhradný obhajca Mgr. Martin Dikoš. Krajský súd ďalej uvádza, že náhradný obhajca bol ustanovený najmä z dôvodu, aby zamedzil ďalšie odročenie verejného zasadnutia pre zlý zdravotný stav zvoleného obhajcu, čím sledoval najmä naplnenie práva obžalovaného na prejednanie a spravodlivé rozhodnutie veci v primeranej lehote bez zbytočných prieťahov (§ 2 ods. 7 Tr. por.). Podľa názoru krajského súdu ustanovením náhradného obhajcu, ktorý sa osobne zúčastnil verejného zasadnutia, na ktorom bolo odvolanie obžalovaného postupom podľa § 319 Tr. por. zamietnuté, nebolo porušené právo obžalovaného na obhajobu.

V konaní pred odvolacím súdom prokurátor navrhol s poukazom na písomné dôvody odvolania zrušiť napadnutý rozsudok vo výroku o treste a uložiť obžalovanému prísnejší trest. Náhradný obhajca navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vrátiť vec okresnému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Mal pritom na zreteli aj povinnosť prihliadnuť na chyby, ktoré neboli odvolaním vytykávané, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., a zistil, že odvolanie obžalovaného O. A. nie je dôvodné a odvolanie prokurátora je dôvodné. Na tomto mieste odvolací súd pripomína, že pri absencii odôvodnenia odvolania obžalovaným nemohol podrobiť prieskumu napadnuté rozhodnutie so zameraním na konkrétne odvolacie argumenty.

K výroku o vine

Podľa § 2 ods. 10 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol náležite zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. S rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Podľa § 2 ods. 12 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne, nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Odvolací súd po splnení prieskumnej povinnosti dospel k záveru, že súd prvého stupňa sa dôsledne riadil citovanými zákonnými ustanoveniami. Aj podľa názoru krajského súdu odsudzujúci výrok prvostupňového súdu je správny, zákonný a má dostatočnú oporu vo vykonaných dôkazoch.

Okresný súd v konaní postupoval tak, aby bol náležite zistený skutkový stav veci, a to v rozsahu nevyhnutnom na jeho rozhodnutie. Starostlivo objasňoval okolnosti svedčiace proti obžalovanému,

ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech. Vykonané dôkazy hodnotil podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne. V odôvodnení napadnutého rozsudku vyložil, ktoré skutočnosti a prečo vzal za dokázané a o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia, taktiež akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov.

Pokiaľ ide o skutkové zistenia okresného súdu, krajský súd nemá žiadne pochybnosti, že súdené skutky sa stali a že tieto spáchal obžalovaný O. A.. V tomto smere okresný súd veľmi výstižne a presvedčivo v odôvodnení napadnutého rozsudku vysvetlil, na základe akých dôkazov a zistení z nich vyplývajúcich dospel k záveru o vine obžalovaného. Na takomto základe potom okresný súd vyvodil z dôkazov o podstate súdených trestných činov zistenia, ktoré sú správne.

Krajský súd ďalej poznamenáva, že pokiaľ sa skutkové závery prvostupňového súdu zakladajú na vnútornom presvedčení, získanom po starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu a tieto závery boli vyvedené na podklade úplného zistenia skutočného stavu veci a úvahám, ktorými sa k takýmto záverom došlo, nemožno vytknúť nedôslednosť alebo vnútorné rozpory, nemožno im potom v prospech obžalovaného úspešne odporovať odvolaním len preto, že súd mohol dospieť aj k iným záverom, keby sa bol spravoval inými úvahami.

Súd prvého stupňa sa zaoberal a vysporiadal s návrhmi na dokazovanie, skutkovou a právnou argumentáciou strán v konaní pri dodržaní princípov kontradiktórnosti konania. Skutočnosť, že odvolateľ sa nestotožnil so skutkovými a právnymi názormi súdu prvého stupňa v napadnutom rozsudku, nemôže sama o sebe viesť odvolací súd k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti záverov vyslovených súdom prvého stupňa.

Krajský súd po preskúmaní hodnotenia dôkazov vykonaných okresným súdom nezistil, že by súd prvého stupňa pri hodnotení dôkazov nepostupoval podľa zákona v zmysle § 2 ods. 12 Tr. por. a vykonané dôkazy by vyhodnotil jednostranne v neprospech obžalovaného.

Odvolací súd sa stotožnil s vyhodnotením dôkazovej situácie tak, ako to urobil okresný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku.

Právna kvalifikácia súdených skutkov v bode 1/ rozsudku ako zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a) Tr. zák. v jednočinnom súbehu s prečinom falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1 Tr. zák., v bodoch 2/ až 4/ rozsudku ako pokračovacieho zločinu sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 3 Tr. zák. a v bode 5/ rozsudku ako prečinu sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. aj podľa názoru krajského súdu zodpovedá správnym úvahám súdu prvého stupňa v tomto smere a všetkým zákonným predpokladom na posúdenie prejednávanych skutkov práve podľa vyššie uvedených zákonných ustanovení.

Odvolací súd v posudzovanom prípade ďalej zdôrazňuje, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní.

Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby všeobecný súd sa stotožnil s jeho právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi. Súd neporuší žiadne práva obžalovaného, ak si neosvojí ním navrhnutý spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov a ak sa neriadi jeho výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov.

Z obsahu spisu vyplýva, že obžalovaný sa v prípravnom konaní k súdeným trestným činom v celom rozsahu priznal. Uviedol, že s poškodenými sa postupne stretol a snaží sa im čo najskôr celú škodu nahradiť. Na hlavnom pojednávaní obžalovaný využil svoje právo a k veci odmietol vypovedať. Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že pravdivosť priznania obžalovaného orgány činné v trestnom konaní overili aj inými dôkazmi, a preto odvolací súd nemá nijaké pochybnosti o tom, že obžalovaný vo svojich usvedčujúcich sa výpovediach v štádiu prípravného konania pravdivo popísal spôsob aj

okolnosti spáchania súdených skutkov. Z obsahu zápisníc navyše vyplýva, že pri uvedených výsluchoch obžalovaného boli dodržané všetky zákonné pravidlá.

Vinu obžalovaného mal krajský súd, rovnako ako okresný súd, okrem vlastného priznania obžalovaného, preukázanú predovšetkým na základe výpovedí priamych svedkov: poškodených E. C., X. J., C. S., C. G., I. E.. Krajský súd môže len potvrdiť, že práve svedkovia poškodení presvedčivo usvedčujú obžalovaného zo spáchania súdených skutkov a odvolaciemu súdu nie sú známe žiadne skutočnosti spochybňujúce vierohodnosť ich výpovedí. Je nesporné, že všetci poškodení tak v prípravnom konaní, ako i v konaní pred súdom detailne popisali podstatné okolnosti spáchania skutkov. Vo vzťahu k výpovedi poškodeného odvolací súd dáva do pozornosti, že Trestný poriadok ani konštantná judikatúra nevylučuje, aby bola výpoveď svedka poškodeného, ktorý je v prevažnej miere aj oznamovateľom trestného činu, použitá ako usvedčujúci dôkaz. Krajský súd už v mnohých svojich rozhodnutiach judikoval, aké sú požiadavky ohľadne kvality výpovede svedka, ktorá je jediným dôkazom preukazujúcim vinu obžalovaného (judikát trestnoprávneho kolégia tunajšieho súdu Jtk 11/09). Ak má slúžiť výpoveď poškodeného (svedka) ako jediný priamy dôkaz, preukazujúci vinu obžalovaného, bez ďalších podporných dôkazov (odborné vyjadrenie, znalecký posudok, stopy, výpovede svedkov či listinné dôkazy), musí byť tento dôkazný prostriedok jasný, logický, zrozumiteľný, presvedčivý, vierohodný a zároveň nesmie byť inými dôkazmi spochybniteľný, či dokonca vyvrátený. V posudzovanom prípade však nie sú výpovede poškodených len jedným z dôkazných prostriedkov produkovaných v trestnom konaní, ktoré usvedčujú obžalovaného zo spáchania súdených trestných činov.

Odvolací súd v týchto súvislostiach zdôrazňuje aj to, že pri hodnotení vierohodnosti svedka je súd povinný prihliadať najmä k vnútornej štruktúre výpovede svedka, teda či si neodporuje v podstatných okolnostiach, o ktorých vypovedal, k logickým súvislostiam o okolnostiach, o ktorých vypovedá, či výpoveď svedka je v súlade aj s ostatnými dôkazmi zadováženými v trestnom konaní, pričom nie menej podstatná bude aj okolnosť vzťahu svedka (poškodeného) k obžalovanému alebo poškodenému, teda či svedok s obžalovaným alebo poškodeným je v príbuzenskom vzťahu, resp. (ne)priateľskom, susedskom či zamestnávateľskom vzťahu, prípadne v inom vzťahu podriadenosti alebo nadriadenosti. Taktiež je potrebné prihliadať na existenciu vlastného, často hmotného záujmu svedka na výsledku trestného konania, v prípade, že v trestnom konaní vyjde najavo motív a príčina vyplývajúce či už z pozitívneho alebo negatívneho pomeru medzi svedkom a obžalovaným alebo svedkom a poškodeným, ktoré by mohli mať na výpoveď svedka vplyv. Je úlohou súdu, aby po zvážení všetkých týchto dôkazov a okolností prípadu, postupom v zmysle § 2 ods. 12 Tr. por. podľa vnútorného presvedčenia rozhodol, ktorá skupina dôkazov je vierohodná a ktorá vierohodná nie je. Pritom nemožno opomenúť, že svedok na rozdiel od obžalovaného má zákonnú povinnosť vypovedať pravdu, a preto logicky i právne vždy musí platiť prezumpcia pravdivosti tvrdenia svedka, a to až do okamihu, kým nie je preukázaný opak.

Výpovede svedkov poškodených logicky prepájajú aj nepriame dôkazy vykonané v predmetnej veci - listinné dôkazy: kúpne zmluvy, rezervačné zmluvy, príjmové pokladničné doklady, sprostredkovateľské zmluvy, rozhodnutia Správy katastra Ružomberok, žiadosti o predčasné splatenia úveru, čestné prehlásenia. Vymenované dôkazy zároveň jednoznačne a nepochybne usvedčujú obžalovaného zo spáchania súdených trestných činov.

Krajský súd uzatvára, že súd prvého stupňa rozhodol správne, keď priebeh skutkového deja ustálil tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti napadnutého rozsudku.

K výroku o treste

Odvolací súd po preskúmaní výroku o treste sa stotožnil s argumentmi prokurátora prezentovanými v jeho odvolaní a dospel k záveru, že úhrnný trest odňatia slobody uložený obžalovanému rozsudkom súdu prvého stupňa za daných okolností nezodpovedá požiadavke primeranosti - proporcionálnosti trestu. Úhrnný trest odňatia slobody uložený okresným súdom obžalovanému vo výmere 5 rokov a 6 mesiacov považuje krajský súd za príliš mierny.

Pri úvahách, aký druh a výmera trestu by spravodlivo zohľadňovali konanie obžalovaného, jeho zavinenie, následok, pohnútku, osobu, pomery a možnosti jeho nápravy a v neposlednom rade aj poľahčujúce a priťažujúce okolnosti, vychádzal aj odvolací súd zo zásady, že trest je právnym následkom

trestného činu, a teda musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu). Trest je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona. Tým je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon na ochranu spoločnosti, jednak pred páchatelom trestného činu, voči ktorému sa prejavuje prvok represie (zabráneniu v trestnej činnosti) a prvok individuálnej prevencie (výchovy k riadnemu životu - rehabilitácia), a jednak aj voči ďalším občanom - potencionálnym páchatelom, voči ktorým sa prejavuje prvok generálnej prevencie (výchovné pôsobenie trestu na ostatných členov spoločnosti). Trest samozrejme musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchatela (retribúcia).

Podľa § 34 ods. 2, 3, 4 Tr. zák. páchatelovi možno uložiť len taký druh trestu a len v takej výmere, ako je to ustanovené v tomto zákone, pričom tento zákon v osobitnej časti ustanovuje len trestné sadzby trestu odňatia slobody. Trest má postihovať iba páchatela, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Podľa § 34 ods. 1 Tr. zák. trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Pri rozhodovaní o treste boli splnené podmienky aj pre aplikáciu § 41 ods. 2 Tr. zák., pričom bolo povinnosťou súdu vysporiadať sa aj s novou právnou skutočnosťou, ktorá nastala po uverejnení nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky, č.k. PL. ÚS 106/2011-85 z 28. novembra 2012 v Zbierke zákonov, čiastka 104, uverejnenej 21.12.2012.

Podľa § 41 ods. 2 Tr. zák., účinného do 21.12.2012, ak súd ukladá úhrnný trest odňatia slobody za dva alebo viac úmyselných trestných činov, z ktorých aspoň jeden je zločinom, spáchaných dvoma alebo viacerými skutkami, zvyšuje sa horná hranica trestnej sadzby odňatia slobody trestného činu z nich najprísnejšie trestného o jednu tretinu; súd uloží páchatelovi trest nad jednu polovicu takto určenej trestnej sadzby odňatia slobody. Horná hranica zvýšenej trestnej sadzby nesmie prevyšovať dvadsaťpäť rokov a pri mladistvých trestnú sadzbu uvedenú v § 117 ods. 1 alebo 3. Popri treste odňatia slobody možno v rámci úhrnného trestu uložiť aj iný druh trestu, ak by jeho uloženie bolo odôvodnené niektorým zo súdených trestných činov.

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 28. novembra 2012 v pléne o návrhu Krajského súdu v Prešove na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky o súlade § 41 ods. 2 zákona č. 300/2005 Z.z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov s čl. 1 ods. 1, čl. 13 ods. 4, čl. 17 ods. 1, čl. 50 ods. 1 a čl. 141 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozhodol tak, že v § 41 ods. 2 zákona č. 300/2005 Z.z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov slová v texte za bodkočiarkou „súd uloží páchatelovi trest nad jednu polovicu takto určenej trestnej sadzby odňatia slobody“ nie sú v súlade s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Pri rozhodovaní o treste nadriadený súd potom postupoval v súlade s ustanovením § 41 ods. 2 Tr. zák. v znení účinnom od 21.12.2012.

Krajský súd, rovnako ako súd prvého stupňa, dospel k záveru, že v prípade obžalovaného neexistuje ani jedna poľahčujúca okolnosť v zmysle § 36 Tr. zák. Na rozdiel od okresného súdu však zistil u obžalovaného jednu príťažujúcu okolnosť v zmysle § 37 písm. h) Tr. zák. (t.j. že obžalovaný spáchal viac trestných činov). Vzhľadom na prevahu príťažujúcej okolnosti krajský súd upravoval výmeru trestnej sadzby v neprospech obžalovaného, t.j. pri ukladaní úhrnného trestu zvýšil dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby trestného činu najprísnejšie trestného o jednu tretinu, v dôsledku čoho dolná hranica trestnej sadzby predstavovala výmeru 5 rokov a 4 mesiace (§ 38 ods. 4 Tr. zák.).

Krajský súd v zmysle vyššie uvedených právnych úvah za súdenú trestnú činnosť uložil obžalovanému trest odňatia slobody vo výmere 8 rokov, ktorý považuje za spravodlivý a objektívny obraz potrieb individuálnej a najmä generálnej prevencie; takýto trest aj v plnej miere odzrkadľuje stupeň nebezpečnosti spáchaného činu pre spoločnosť, ako aj možnosť nápravy a pomery obžalovaného. Obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaradil podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. do ústavu na

výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, pretože v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu nebol vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin.

Krajský súd sa nestotožnil s výrokom, ktorým súd prvého stupňa podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. obžalovanému uložil trest zákazu činnosti vykonávať živnostenské oprávnenie v zmysle Živnostenského zákona a podnikateľskú činnosť v zmysle Obchodného zákona vo výmere 3 roky, pretože uvedená formulácia trestu zákazu činnosti sa vzťahovala na zákaz akéhokoľvek druhu podnikania v zmysle citovaných zákonov. Treba zdôrazniť, že účelom tohto trestu je páchatel'a trestného činu dočasne vyradiť z možnosti vykonávať určité zamestnanie, povolanie alebo funkciu, prípadne vykonávať činnosť, na výkon ktorej treba osobitné povolenie alebo výkon ktorej upravujú osobitné predpisy. Zákon umožňuje uloženie tohto druhu trestu vo výmere 1 rok až 5 rokov, a to výslovne v tých prípadoch, ak sa páchatel' dopustil trestného činu v súvislosti s takou činnosťou. Obžalovaný sa súdnej trestnej činnosti dopustil v súvislosti so sprostredkovaním predaja, kúpy a prenájmu nehnuteľností, a preto krajský súd uložil obžalovanému trest zákazu činnosti vykonávať realitnú činnosť na 3 roky, ktorá v sebe zahŕňa sprostredkovanie predaja, kúpy a prenájmu nehnuteľností.

K výroku o náhrade škody

Na základe odvolania obžalovaného krajský súd preskúmal aj výrok o náhrade škody a zistil, že tento zodpovedá stavu vecí a zákonu. Súd prvého stupňa postupoval správne, keď podľa § 287 ods. 1 Tr. por. obžalovanému uložil povinnosť nahradiť poškodenému E. C. škodu vo výške 36 540,- Eur, C. G. škodu vo výške 12 700,- Eur, X. J. škodu vo výške 46 001,34 Eur, C. S. škodu vo výške 34 312,35 Eur a I. E. škodu vo výške 4 725,- Eur.

Tvrdenie prokurátora v písomných dôvodoch odvolania, že obžalovaný poškodeným spôsobil škodu v celkovej výške 137 278,69 Eur a nie vo výške 134 978,69 Eur, je správne. V tejto súvislosti treba uviesť, že súd prvého stupňa uvedené konštatoval len v odôvodnení napadnutého rozsudku na str. 9 a zrejme ide len o písársku chybu, pretože škoda vo výrokovej časti rozsudku bola súdom prvého stupňa zistená a ustálená v správnej výške, t.j. v sume 137 278,69 Eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.